

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre 16 kor.
 Negyedévre 4 «
 Helyben háshoz hordva:
 Egész évre 20 kor.
 Negyedévre 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre 24 kor.
 Negyedévre 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáca-utca 3.

A szerkesztőség kóriratok visszaadására
 vagy megőrséire nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, július 2.

Novella.

Nem valami érdekes elbeszélésről lesz itt szó, hanem egy igen prózai dologról: a végrehajtási törvény egyes rendelkezéseit megváltoztató részleges reformról, a végrehajtási törvény novellájáról.

Valóságos kis nyári viharok támadtak a törvényjavaslat nyomában. Az egyik fél azt vitatja, hogy a novella elvonja a kisemberek létminimumát a hitelezők kapzsisága elől és így arra szükség van. A másik is kimagyarázza a maga igazát: a kisembernek ezentúl nem lesz hitele, nem fog tehát kölcsönt kapi, nem vehet igénybe hitelt sehol s így tönkremegy, kétségtelen ennél fogva, hogy a novella rossz.

Tessék a két nézet közt kiokosodni. A legtöbb ember nem is okoskodik, hanem a szerint, hogy az adósok vagy a hitelezők előkelő társaságához tartozik, a novellát egyszerűen sommásan egekig magasztatja, vagy a sárgaföldig lekritizálja. A két tábor aztán nem érvel, hanem birkózik. A ki erősebb, az győz. Két hét előtt az országházban véletlenül a hitelezők érdekcsoportja kerekedett felül s a kormánnyal szemben a saját

pártja nevében elkövette azt a kis tréfát, hogy a javaslatot nem csekély derűtlenség közepette visszavonatta. Erre az adósok képviselői is összeszedelődtek s minthogy több az adós, mint a hitelező, világos, hogy a szavazók közt a végrehajtási törvény enyhítése okoz több örömet, a többség kimondta tehát, hogy a novella kitűnő és törvényerőre emelendő.

Ilyen kedélyeskedések után került a képviselőház elé valahára a legfontosabb novelláris javaslatok egyike. Sajnálattal kell ezeket az előzményeket leszögeznünk, mert ezek magyarázzák meg a törvényjavaslat sorsát.

A tárgyalásnál folytatódik a megelőzőleg már sok izgalmat okozott küzdelem: az egyik párt — némileg felekezeti szempontból is a hitelezők telekezetéhez húzó párt — minden áron le akar alkudni a novelláris javaslatból annyit, a mennyit csak lehet. A másik párt természetesen körömszakadtig védi a javaslatot s csak annyit enged, amennyit tőle kicsikarnak. A küzdelem hevében az egyik örül minden kicsiségnek, a mit sikerül lealkudnia, a másikkal pedig az okoz gyönyörűséget, ha az ostrom elől minél többet sikerül megmentenie.

Ilyen vitából csak félmunka kerülhet ki.

A végrehajtási törvénynek tagadhatatlanul nagy hátrányai azok, a melyeket a novella eltöröl. A liberális erőszak olyan maradványai voltak azok, a melyeket elsöpörni jobb későn, mint soha. Hanem azért a végrehajtási eljárásnak megmaradt még egy átka: a legnagyobb: a költségesség.

Talán sehol a világon nem olyan drága a végrehajtás, mint nálunk. Az ügyvédi költségek, a végrehajtó díjai akárhányszor többre rugnak, mint maga a végrehajtandó tőke. Megtörténik, hogy száz korona tartozás után fizet az adós százhusz-százötven koronát és mindez elszámolódik költségekre és akkor még mindig fennáll a száz korona tőke, a melyre lehet újabb költségeket csinálni.

A végrehajtás foganatosítása már határozottan nem tartozik az ügyvéd, a jogvédő, a jogtanácsos hivatásához. Az ügyvéd népszerűtlenségének legtöbb, talán egyedüli oka, hogy a végrehajtó társaságában is megjelenik, leszálva a jogvédő magas piedesztáljáról. A végrehajtó még nagyobb népszerűtlenségét pedig nem csekély mérvben fokozza, hogy már pusztán megjelenése is a költségek szaporodását jelenti.

Kézen fekszik a baj orvoslása: tessék a végrehajtókat államosítani, járjanak el a végrehajtók minden ügyben hivatalból,

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Az örült.

Mióta Eric megörült, milyen aggodalommal kérdezi tőlem a nővére, régi barátnőm, ha elmegegyek meglátogatni:

— Mit gondol, drágám, vissza fogják ők nekem adni?

A szegény kisasszonynak pedig magának is épen olyan jól kell tudnia, milyen állapotban van Eric, mint nekem. Hiszen egynéhány-szor együtt voltunk az intézetben; kétszer nem engedték meg, hogy megnézzük, máskor szerencsésebbek voltunk, az ápolók oltalma alatt elmehettünk hozzá. Nagy kerek szoba közepén lovagolva ült székén, azt képzelte hogy király és a lovaglók mozdulatait utánozza. Ugy játszott, mintha csak gyermekesen játszana. De mikor észrevette nővéreinek szomorú arcát, különös vad mosoly ömlött el vonásain; mindnyájan tudtuk, hogy ez volt a rögeszméje: »Megtölytem a nénémet.»

És az a szegény lány hozzá simult, ő nem hitte, amit mindnyájan tudtunk, az ő nagy szeretete másnak mutatta Ericjét, mint amilyennek mi látjuk:

— Nézze, hogy mosolyog! — suttozta, — higgye el nekem, hogy nincs olyan örült, mint amilyennek mondják. Ha haza vihetném, hamar magához térne, higgye el.

Igazán sokszor azt kellett kérdeznem magamtól, vajon nem rögeszme-e ez, amely már rajta kezdődik... Ah, milyen különös légkörben látom vagy egy hónap óta!

Ma egyedül indultam el az intézetbe. Ta-

lálkoztam az orvossal, ezzel a hideg, szimpatikus férfival, és elmondtam neki, hogy mi gyötör. Röviden beszéltem vele, és én éreztem, hogy elpirulok a vakmerőségtől, — hogy idejöttem.

Egyszerre azt kérdezte tőlem — és mintha kevésbé biztos lett volna a hangja:

— Madame, akarja látni a fiatal embert? Most épen a kertben van a többiekkel...

Ő maga vezetett végig a tekervényes folyosókon. Mentem utána és a szívem dobogása kinzót. Nem tudtam, hogy csakugyan az örülteket vágyom-e látni vagy ezt a jéghideg doktort, aki szemével, a hangjával helyére tudja terelni a nekivadult emberi lelket. Nem ígért-e meg a tekintete engem is?

Beléptünk a kertbe.

Zürzavart vártam és szinte kellemetlen volt, hogy semmi különösöt nem láttam. A geometrikus virágágyakkal, pázsittal diszitett udvaron körülbelül tizenötven tartózkodtak, és én egyen sem láttam azt, amit vártam. A pillantásommal Ericet kerestem, nem volt ott, talán ott van a fák között, gondoltam... Ezek a bolondok valóban nem látszottak egyébként, mint kissé elfoglalt uraknak és hölgyeknek. De az ápolók, akik mindeniknek párosan állottak, mentek a háta megett, gondosan ügyelve minden lépésükre. Ők adták meg az udvarnak a nyomott, tragédiai hangulatot. Az orvos magyarázatot:

— Ilyen messziről nem vehet észre semmit.

S csakugyan, amint közelükbe értem, jól láttam csodálatos mozdulataikat.

Az út közepén óvatosan lépkedett egy

szürkehaju legény; számlálgatta lépéseit, megszűrölte a fákat és aki vele szemben jött, a felülőjét kiterjesztve tartotta maga előtt. Azt hitte, hogy üvegéből van. Egyszerre megtörtült és dühösen mordult rá egy alacsony köpcösre, aki a háta mellett ment, papírt tartott a kezében és mohón olvasta. Ennek az volt a rögeszméje, hogy ő Párizs grófja. Ehez kereste mindig a bizonyítékokat és most is azt igyekezett az üvegesembernek megmagyarázni. Az megijedt a heves mozdulatoktól, félénken húzódva igyekezett megszabadulni tőle. A kicsi utána ugrott, megragadta vállon, és megrázta. Az elsápadt, megállott és gondosan végigtapogatta, vizsgálta magát, kezét, lábát, hogy nem tört-e el valamije. Végre az ápolóknak kellett közbelépni, mert rosszul végződhetett volna.

Tovább mentünk a fák között, végre az orvos megérintette karomat:

— Ott van.

Eszevettem Ericet két ápolója kíséretében; lován ült és nagyon izgatottnak látszott. Közletem hozzá, úgy látszott mintha meg sem látta. Most megláttam, mennyit változott. Egy hónap alatt tíz évvel lett öregebb; rendetlen haja, beesett arca, és egész gondatlan, elhanyagolt alakja még betegebbnek mutatta a többiek-nél. Fájt a szívem, hogy így kellett látnom őt, azt a csinos fiatalembert, aki csendesesen élt nővére szeretetétől dajkálva.

— Eric, — könyörgtem neki, — Eric! Kérem figyeljen rám egy pillanatra! Nézzon rám! Beszéljen velem!

Rám sem nézett. Az orvos a szakállába nevetett. Majd látva gyötrődéseim, éles hangon szólt Erichez:

ha pedig a végrehajtás fogantatásánál a hitelező kívánságára ügyvédje is megjelenik, az ügyvéd költségeit fizesse a hitelező, a ki ezt a luxust megengedi magának, de ne nyomorítsák meg azzal a költséggel is az adóst.

Természetes dolog, hogy ilyen körülmények közt első sorban az ügyvédeknek kell más módon biztosítani a tisztességes megélhetést; ami megint nem megy másként, mint megkell akadályozni a mai valóságos odaözönlést az ügyvédi pályára, sőt a mai ügyvédi létszámot is erősen csökkenteni kell. Ez megint a radikális reform lenne, a melybe közbejátszanának bizonyos felekezeti jerikói jajszavak is — hja, de ezekkel le kell számolni.

Kijelentette a novella előadója, hogy a javaslat csak a végrehajtási eljárás kiáltó hiányain, ideiglenesen kíván segíteni s a végleges reform az új perrendtartással együtt fog elkövetkezni. Ha ebben az ígértben hinni lehet és ha az ígért nem sokáig marad csak pusztán szép szó, akkor ideiglenesen megelégedhetünk a novellával. De végleg nem. A novella, no, mégis csak folt s folt hátán foltozott törvényekben nem sok a köszönet. Egész perjogi rendszerünket kell átdolgozni a köz, a nemzet érdeke szempontjából, hogy a per ne legyen sáskajárás, egyiptomi kilenc csapás és vizözön, hanem maradjon az, a mi: vitás jogok tisztázása.

*

A gázgyári sztrájk a Házban Szmracsányi György a tegnapi ülésen meginterpellálta a belügyminisztert, aki kijelentette, hogy a sztrájk törvény javaslatot a jövő ülészek elé fogja terjeszteni. A javaslat a téli hónapokban le lesz tárgyalható. A javaslat értelmében a

— Ah, be gyönyörű ló! Be gyönyörű ló! ... De nem sajnálja felséged így kifárasztani azt a szép állatot?

Eric meghökken, csodálkozva nézett rá. Megértettem, — így kell vele készülni.

— Felség, — kérleltem remegő hangon, — felség, nem akarna egy pillanatra leszállni lováról?

Eric megfogta a szék karját, sokkal erősebben, mint eddig, ugrált, mintha vágtatna, és a szék recsegett, az ápolók előre léptek, én pedig remegve húzódtam vissza. — Mi lesz most?

Végre, mikor már habzani kezdett a szája, fáradtan csendesedett le. Tekintete az enyémbe kapcsolódott, megismert. Eltorzult vonásait különböző gyöngédség cayhitette meg. Félig behunyta szemét, valami nyers meghittség látszott belőle, majd székére ült és — sohasem fogom elfelejteni, mert ebben a mondatban benne van a bolondokházának egész története és filozófiája, — ezt mondta:

— Látja, kedves asszonyom, ha ez ló volna leszállnék néha róla! De látja ... Hiszen ez nem ló, csak olyan lovacska ...

Hugues de la Roux.

mostanihoz hasonló esetek nem fordulhatnak elő.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 2.

Elnök: Návay Lajos.

Mindjárt a jegyzőkönyv hitelesítésénél páráss vita volt ma a Házban.

Beniczky Odön néppárti, szóvateszi, hogy a jegyzőkönyv nem adja elég hűen vissza, a tegnapi ülés képét. A tegnap a második alelnök.

Kiáltások: Micsoda második alelnök.

Beniczky: Hát az elnök tegnap, tapintatlanul. (Nagy zaj.)

Elnök: Ilyen hangon nem lehet az elnök eljárását bírálni. (Helyeslés.)

Beniczky: A jegyzőkönyvből nem lehet világosan konstatálni, hogy a mai ülésre a bírtok rendezésén kívül, a végrehajtásról szóló javaslat is ki van-e tűzve! Beszéde végén a határozatképesség megállapítását kéri. (Oriási zaj.)

Elnök (csenget): Konstatálni kívánja, hogy a jegyzőkönyv teljesen korrekt és nagyon természetesen, hogy a végrehajtásról szóló javaslat is napirenden van.

Elnök: Elrendeli a határozatképesség megállapítását.

A jegyzők jelentik, hogy csak 53-an vannak jelen.

Elnök: A Ház nem lévén határozatképes, az ülést 5 percre felfüggeszti.

Szünet után

Elnök újra megnyitja az ülést.

Beniczky Odön: Visszavonja a jegyzőkönyvről vonatkozó indítványát.

Bozóky Árpád: A házszabályokhoz szólva, hibáztatja, hogy itt némelyek első és második alelnök közt akarnak különbséget tenni, holott ez a különbség nem létezik. (Helyeslés.)

Elnök kijelenti, hogy ez a kis osztályozás az elnökség tagjait egyáltalán nem zavarja. Bozóky tendenciózus felszólalása pedig nem fogja megbontani közte és alelnök-társa közti harmóniát. (Helyeslés.)

Elnök jelenti, hogy Szmracsányi György a gázgyári sztrájk dolgában interpellációt jegyzett be. Javasolja, hogy az interpellációra fél 2 órakor térjenek rá.

A Ház az elnök indítványához hozzájárul.

Elnök: Következik a végrehajtás reformjáról szóló javaslat folytatásos tárgyalása.

Nagy György: Nagyjából kielégítőnek tartja a javaslatot. Mindazonáltal néhány kivetnivaló intézkedést. Így kárhoztatja, hogy a könyvtárakat egyáltalán le lehet foglalni. Helytelen az is, hogy az Ausztriában megítelt összegeket, Magyarországon minden felülbírálnak nélkül behajtják az adósokon. Kár az országot még ezzel is hozzáűzni, ahhoz a megfertőzött Ausztriához.

Elnök: Egy idegen államról van szó, kéri a szótól válogassa meg szavait.

Nagy György: Belátom, hogy rosszul fejeztem ki magam; tudniillik enyhe kifejezést használtam.

Elnök: Ezért a kijelentésért rendreutasítja Nagy Györgyöt.

Nagy György: Szól ezután arról, hogy a javaslat nem védi meg a nyugdíj és özvegyi segélydíjat a lefoglalástól. Kéri ennek a résznek ily értelmű módosítását.

Éber Antal: Hiába kéred.

Nagy György ezután öt perc szünetet kér.

Elnök: Nem hajlandó a kérelmet teljesíteni. Kéri a szót, fogja rövidebbre beszéde fonálát. (Derűtlenség.)

Nagy György röviden befejezi felszólalását. Kijelenti, hogy a javaslatot elfogadja. (A szónokot számosan a függetlenségi pártból is megéltézik.)

Kelemen Samu veszedelmesnek tartja a javaslatot, mert egy üstbe fogja a legellentétebb érdekeket és minden jogászai bölcsesség nélkül ront neki a legalapvetőbb gazdasági be rendezkedéseknek. A maga részéről hiva a kisemberek védelmének; de nem óhajtja őket bizonyos jelszavak miatt téves intézkedésekkel kijátszani. Egész tömege van a kisembereknek, akik egészséges hitel nélkül, a váltó-adósságok mocsárjába fognak süllyedni. A külföldi hasonló irányú reformokat ismerteti és arra az eredményre jut, hogy a Ház előtt levő javaslat készítői, még ezeket a külföldi törvényeket sem tanulmányozták lelkiismeretesen.

Nagy György méltányosabb intézkedéseket kíván az elvált nő tartásdíjára vonatkozólag.

Simonyi Semadam Sándor tévedésben vannak azok, akik a javaslatot kifogásolják, mert a jelenlegi rossz törvényt föltétlen meg kell változtatni.

Rakovszky István arról értesül, hogy a miniszter egy toldalékat fog hozzá fűzni a javaslatához, melynek alapján a jelenlegi törvény még egy évig érvényben marad. Szerinte főleges volt akkor a javaslatot oly sürgősen tárgyalás alá venni.

Az ülésnek fél 3 órakor lett vége.

Városi közügyek.

A közigazgatási bizottság ülése.

Tegnap délután tartotta Nagyvárad város közigazgatási bizottsága rendes havi ülését.

A szokásos jelentéseken kívül néhány apróbb ügy került tárgyalásra.

Az ülésen *Glacz* Antal főispán elnökölt s a bizottság tagjai majdnem teljes számban voltak jelen.

A megnyitás után előterjesztették a polgármester jelentését a közigazgatás június havi állapotáról. A jelentésből közöljük a következő érdekesebb adatokat:

A *közegészségügyi* állapot június hónapban, az előző hónapéhoz viszonyítva jobb volt, mert több volt a születés, mint a halálozás s mert a fertőző betegségek száma is csökkent.

A fertőző betegségek közül vörheny 2

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarköhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenki „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerházaiban. — Ára évszázadonként 4 — horvát.

betegülés 1 halálzással, kanyaró 26 betegülés 1 halálzással, a roncsló toroklob 9, és a hasi hagymáz 6 betegüléssel, halálzás nélkül mutatkozott.

A Szent László-járványkórházban 10 beteg, a S. taroveszky-gyermekkorházban pedig 332 bejáró és 60 fekvő beteg ápolatott.

Született 64 fiu, 60 leány, összesen 124 gyermek.

Elhalt 60 fi és 53 nő, összesen 113 egyén. Városrészenként elhalt: Újvárosban 23, Óasziban 19, Váralja-Velence és Csillagvárosban 22, a kórházakban 49.

Két éven aluli gyermek 41 halt el. Szegény beteg 551 gyógykezelést az orsz. betegápolási alap terhére. Dajkaságban volt 480 gyermek.

Az állategészségügyi állapot, egy veszélyes esetet beszámítva — jó volt.

A közbiztonsági állapot kielégítő volt.

Lopás 53, sikkasztás 4, csalás 8, súlyos testi sértés 5, könnyű testi sértés 13, hamis pénz forgalomba hozatala 3 és hatóság elleni erőszak 3 esetben volt bejelentve.

A nyomozás 60 esetben sikeres, 24 esetben sikertelen volt.

Ezekon kívül még nyomozás teljesített a kir. ügyészség elrendelésére 69, más hatóságok megkeresésére 61 esetben.

Letartóztatva volt 86 egyén s ezek közül 72 eltoloncoltatott.

Kibágási feljelentés 218 esetben történt.

Külföldre szóló utlevél 12 adatott ki, valamennyi az európai államokba. Amerikába szóló utlevélért senki sem jelentkezett. Juniusban 2 öngyilkosság történt.

A közadók junius havi bévételi eredménye nem volt kedvező, amennyiben 6388 K 66 fillérrel kevesebb kincstári adó folyt be, mint a múlt év megfelelő időszakában.

Befolyt:

Kincstári adóban	40.008 K 75 f.
kamatban	1865 > 53 >
Betegápolási pótdó	2075 > — >
kamatban	47 > 81 >
Hadmentességi díj	670 > 81 >
kamatban	42 > 24 >
Iparkamarai illeték	176 > — >
Házalási adó	12 > — >
Allami óvodai pótdó	353 > 83 >
mely összeg a m. királyi adóhivatalba szállították át.	
Városi adóban	16.674 K 30 f.
Vizdíjban	4314 > 76 >
Utadóban	2692 > 33 >
Kamatban	27 > 03 >

folyt le. A behajtás folyamatban van.

Junius hóban 14 iparjogositvány adatott ki s megszűnt 5 iparüzlet.

A jelentést tudomásul vették.

Nobik Gyula hegyi építkezési ügyében a tanács és a közigazgatási bizottság megtagadta az építkezési engedély kiadását, azonban a miniszter utasítja a városi tanácsot, hogy az építkezési tervet vegye elbírálás alá közegészségi és közbiztonsági tekintetektől s úgy határozzon az építkezési engedély kiadása felett. — A miniszter leiratát, amely megcáfolja a tanács merev álláspontját a hegyi építkezések ügyében s e szerint az építkezés csak közegészségi és közbiztonsági szempontokból tagadható meg.

Ezen és már több hasonló miniszteri leiraton okulva, egy másik ügyben már alkalmazkodott a közigazgatási bizottság a miniszter álláspontjához. Így Magyary Sándor felebbezése folytán feloldotta a tanácsnak az építkezési engedélyt megtagadó határozatát s új eljárást rendelt el a miniszteri rendelet értelmében.

Gyógyköltésekre vonatkozó apróbb ügyek elintézése után az ülés véget ért.

Első katechetikai tanfolyam.

— Második nap. —

A katechetikai kurzusnak igen kitartó hallgatója van. Déllelőtt délután ott vannak

teljes számmal s nagy mértékben kiveszik részüket az előadásokhoz való hozzászólások alakjában.

A második nap első előadója volt Sipos Antal, esztergomi tanítóképezdei hittanár. A tárgyi szemléltetésről kifejtve a falu képek és szöveg közé alkalmazott ábrák, továbbá a vetített képek, valamint a szabad kézzel táblára krétával rajzolt képek, végül a tárgyaknak valótlóságos bemutatásánál való eljárási módszereket.

Dr. Kmetykó Károly csak azt kívánja szemléltetni, ami szükséges, nem mindent, ami lehetséges, mert sok ilyen lehetséges, de nem szükséges szemléltetést időrablónak s felhozott példáiból veszélyesnek is tart.

Barsy József, jászberényi főgymn. hittanár a tanulmányi kirándulásokat jó alkalmaknak tartja arra is, hogy a hittanár előre felhívja a tanulók figyelmét a vallásos ismeretek gyűjtésére is, s ő pályadíjat is tűzött ki ebbeli szemléleteik legjobb leírásának jutalmazására.

Ronchetti József a nyitrai egyházmegyéből, célszerűnek tartja az alkohol romboló hatását bemutató képek alkalmazását iskolában, sőt községi tanácssteremben is.

A délelőtt második előadója gyanánt Petrovits Emil, nagyszentmiklósi plébános szerepelt gyakorlati minta tanítással az elemi iskola III. osztályában. A ferencvárosi szeretet-ház 26 növendékének tartott előadással mutatta be példagyűjteményét a kegyelem elvont fogalmának megértési módját kiváló paedagogiai érzéssel és lekötő, szeretetteljes modorra fejelemzéssel.

A nap fénypontja dr. Mihályfy Akos egyetemi tanár lelkes szabad előadása volt. A sziv és akarat irányítása a hitoktatásban címmel. Szerinte az egyházi beszéd s így a katechézis sem tisztán didacticai beszéd, hanem mindig didascalikus beszéd. Azaz vagy buzdítva tanító, vagy tisztán buzdító beszéd.

Tisztán tanító hitelemzés és szentbeszéd célját tévesztett dolog. Ebben különbözik a vallástanítás a profán tárgyak tanításától. De hogyan férközzünk tanítványaink akaratához? Az első út a megismerés képek, példák, történetek és hasonlatok útján. A második út az érzelmek spontán rezgése. Erre nézve az érdek szálaival hozzuk közelebb a tárgyat a gyermek szívéhez. Mindenesetre itt csak a természetfölötti eudaimonikus érdekek értendők, t. i. Isten jutalma és büntetése, az ember boldogsága vagy boldogtalansága. A hitoktatás akkor tölti be feladatát, ha megindítja a gyermekek akaratát.

A nagy lelkesedéssel fogadott szónoki beszéd és hálával telt felszólalások után Tower Vilmos, lakompaki lelkész lépett az előadó asztalhoz. Tárgya volt a Hitoktatás és a fejelemzés. Azt tartja, hogy legelső és legjobb fejelemző a hitoktató személyisége. Majd rátér a használható és lehetőleg kerülendő fejelemző eszközökre. Mindenesetre a szeretetteljes bánásmódot tartja legelőkeltebb eszköznek, mely sok erősebb eszközt elkerülhetővé tesz.

Mellau István felszólalásában azt tartja, hogy az a két elem, melyet a homiletika és a katechetika ezen címen tárgyal: a hitoktatás *alanya és anyaga*, befolyásolja egymást a fejelemzés eszközeinek megválasztásában. Mindazonáltal nem tartja elsőrendű szabályozónak a hitoktatás anyagát úgy, hogy a hitoktató teljesen növendékei szerint igazodjék. Nevelje önmagát az a hitoktató a szeretet methodikájának sikeres használatára, hogy képes legyen növendékeit a fenytésfejelem eszközei helyett a szeretet módszerével fejelemzeni. Ezt pedig csak sok önmegtagadás útján lehet elkajstítani, mert a növendékek néha eleinte nem érte az ilyen bánásmódot sok keserűséget okoznak a vizontszeretlenségükkel. De ezt az áldozatot meg kell hozni a krisztusi szeretet legelőkeltebb motivumának a fejelemtartásában való kiváltása érdekében s jó eredménye egy év állhatos kitartása útján már mutatkozik.

Petrovits Emil nem annyira a külső, mint a belső fejelemzésre kívánja a főszólyt helyezni. Azaz tanítani és aszkézist akar gyakoroltatni. Ez az iskolai oktatás, még pedig arra vonatko-

zólag, hogy a gyermek szokja meg a maga életét egy jónak bizonyult életmóddhoz alkalmazni. Mind példákat hoz fel ennek módjához.

Érdekes előadásokkal s változatos hozzászólásokkal záródott le a második nap, melynek vitarendjét dr. Pokorny Emanuel alelnök zárta be összefoglaló beszédében.

M. I.

Abderai esetek.

Abderában igen sok csodabogara él az Istennek és Galiciának. Gyöngébbek kedveért megemlíteni, hogy itt nem Katonavárost értem. Ezek a csodabogarak csak azért nem tűnnek ott fel, mert Abderában vannak, ahol tudvalevőleg a templomi zászlót vívő rendőrök szoktak csak feltűnni. Ott Abderában azonban nagyon jó élet van. Egy városrészt valószínű vendég fogadó. Itt szokták meghuzni magukat a bevándorolt galiciaiak a rendőrség, — mert ilyen van lásd fenti — tudta nélkül. Hogy mit csinálnak ezek a bevándoroltak, hamis pénzt készítenek, vagy összeesküvést szőnek, azt mi nem tudjuk. De hogy csinálnak valamit az tény, mert élnek és jól jövedelmez a foglalkozásuk.

Abderai tudósítónk, aki most küldi második tudósítását, most a következőket telefonálja:

Abderának szenzációja van. Erre csak később térek rá, előbb az előjátékokról számolok be. Tehát Abderában egy csinos fiatal ember telepedett le, egy pár hónap előtt. Ez a fiatal ember finom véru, magas származásu gyerek, mert a papája a bires csodarabbi. Rabbi sok van, de csodarabbi csak egy van, aki ha meghal, lelkét a fiába plántálja át, mert a csodarabbiság felett egyedül ő rendelkezik és mert ez nagyon jól jövedelmez.

A mostani csodarabbi azonban nem akar meghalni, hanem élni akar, hiszen olyan szép a csodarabbi élet. Azonban egy a bökkenő; van a csodarabbinak egy szép és már nagykoru fia, aki nagyon szeretné, ha már benne volna az édesapja lelke, t. i. ő is szeretne élni, hiszen ő is ugy találja, hogy az élet olyan szép.

A csodarabbi kialakult a lelkével és megegyezett vele 50 percentben. A csodaléleknek a felét átplántálta a fia testébe és elindította, hogy éljen és legyen olyan mint az apja.

A fiu Abderát választotta ki működése színteréül. Abdera nagy, szép és népes város, a lakosai azonban jobban szeretnek 100 százalékra, mint 50-re dolgozni. Ez volt az oka, hogy az 50 százalékos fiók csodarabbit nem karolták fel. — Elt a fiu nagy tiszteletben és bámulatban, de csak 50 százalékra és a gyomra korogott. Végre is mit tesz az apa? Megszánja a fiát és pártjára kél.

A csodarabbinak udvara van, akárcsak egy hercegnek és ezt mozgósította és lement Abderába. Abdera rajongva fogadta a csodarabbit. Titkos égi plakátokat láttak a levegőben és összegyűltek, hogy bámulják a nagy embert. Abderának egy mellék utcájában telepedett le a csodarabbi udvara és megkezdődtek a csodák, melyeket senki sem látott még beteljesedni, de amelyeket busásan taksa szerint kellett megfizetni.

A csodarabbi a díjat mindig a külső után szabta meg. Akinek gyára füstölgött, vagy aki földet bérlet, azok százasokkal, akiknek a kopástól lényes volt a Ferenc József-kabátjuk, azok 2 koronát fizettek. Hogy miket tett ez a

csodarabbi a sok pénzért, azt nem tudja senki és nem is fogja tudni soha.

Abderában ezután is csak úgy forog a világ, mint ezélt, csak 36 fillér a kenyér kilója és csak születnek és halnak az emberek. Az különben, hogy ő mit tesz, az mellékes, az a fő, hogy az abderai jövedelme a Buffalo Bill jövedelmét érte el, pedig csak rövid ideig volt ott.

Az öreg reklám volt. Beseperte a sok pénzt, és minden ezüst forintnál megmagyarázta bámulóinak, hogy az ő fia éppen olyan csodatevő, mint ő, ezután csak forduljanak a fiához, akit Abderában hagy, mert ott nagy szükség van a csodákra. Ilyen tanítások után vonatraült az öreg és elment. A városatyákat pedig megszállta a csoda és azon gondolkodtak, hogy hogyan lehetne a bejelentési hivatal megvalósítását elodázní.

Igy történt ez a napokban Abderában, vigadjunk, hogy nem élünk ottan.

Plutó.

Előfizetési felhívás.

A félev kezdetén bizalommal fordulunk olvasóinkhoz, kérve az előfizetés megújítását és lapunk terjesztését szélesebb körökben.

A mi lapunk az ő olvasóiban nem csupán előfizetőit látja. Tábor vagyunk, egy tábor a lap az ő olvasóival, a tábor lobogóján pedig a keresztény Magyarország jelszava van felírva. Ezért küzdünk azzal a rendületlen meggyőződéssel, hogy Magyarország jövője attól függ, mennyire képes egész szervezetét, közszellemét és közéletét átítani a keresztény eszmékkel?

Kereszténység és magyarság: e két gondolat együttesen biztosítja a jövőt. A keresztény magyar közönséghez fordulunk tehát most is, kérve lapunk támogatását, terjesztését. Ami győzelmünk mindnyájunk diadala s ez a diadal Magyarország szebb jövőjének biztos záloga.

Lapunk előfizetési ára marad a régi:

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:

Egész évre — — — — 16 kor.
Negyedévre — — — — 4 »

Helyben házhoz hordva:

Egész évre — — — — 20 kor.
Negyedévre — — — — 5 »

Vidékre postán szállítva:

Egész évre — — — — 24 kor.
Negyedévre — — — — 6 »

A »TISZANTÚL«
szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

Tisztelettel kérjük azokat az előfizetőinket, akiknek előfizetése július 1-én lejárt, szíveskedjenek az előfizetés megújításáról mielőbb gondoskodni, nehogy a lap szétküldésében fenakadás álljon be.

* **Villamos-vasut a Szacsvay-utcán.** A Nagyváradi Városi Vasut részvénytársaság tervbe vette, hogy a villamosvasut kert-utcai vonalából kizárólag Szacsvay-utcán kiépíti az összekötő-vonalat az ősi vasut vitéz-utcai vonalával s ezen vonalon villamos kocsijáratokat

rendez be a Rhédey-kertbe. Az összekötő vasutvonal közigazgatási bejárását a kereskedelmi miniszter július hó 30-ra tűzte ki s annak vezetésével dr. *Dobosky* Alfréd miniszteri tanácsost bízta meg. Felhívja a miniszter a várost, hogy a közigazgatási bejárásán magát képviseltesse.

* **Sétatérből szemétdomb.** A néhai szépitési egyesület létesítette mintegy két évtizeddel ezelőtt Sztaroveczky-utcán, a nagyhid közelében a sétatér. Hosszu ideig kellő gondozásban és felügyeleiben részesült a csinos sétatér, de az utóbbi időben teljesen el van hagyva a szép hely s különösen most valóságos szemétdomb. Az egykori virágágyak helyén burján jelzi, hogy ott valamikor nem volt ut, de egyrésze azoknak a helyeknek is teljesen le van tapodva. Természetesen a teljesen elhagyott helyet, amely semmi felügyelet alatt nem áll, a közönség nem keresi és nem is keresheti fel, mert mindenféle kétes existenciák tanyája lett a jobb sorsra érdemes hely. Ha a város, illetve a lövészet nem gondoskodik erről a néhai sétatérrel, majd keres a környék lakossága alkalmat, hogy a sétatér ügye a törvényhatóság elé kerüljön.

* **Egy 48-as honvédhuszár halála.** A nagy idők névtelen harcosai, akik vérüket áldozták a magyar haza szabadságáért, mind jobban logynak; egyenként térnek meg a haza földjébe, amelyet oly önfeláldozással védtek. Résztvétel értesülünk egy derék 48-as honvédhuszár *Kiss Mihály* haláláról. Az élete 77-ik évében elhunyt öreg ur *Kiss Ernő*, majd *Dembinsky* seregében küzdött a szabadságharcban mint *Miklós* honvédhuszár őrmester. Arad bevételénél súlyosan megsebesült, de a halál megkímélte a derék honvéd életét. Az alkotmányosélet bekövetkeztével Gyula város első főjegyzője lett s évtizedekig szolgált ezen állásában, míg aggkorára való tekintetből nyugalomba vonult. Azóta itt élt Nagyváradon, kiterjedt családja körében. Temetése holnap, július 4-én délelőtt 10 órakor lesz a Városliget-utca 18. sz. gyászházából.

* **Kinevezés.** A vallás és közoktatásügyi miniszter a tanítói fizetések rendezéséről szóló állami költségvetésben rendszeresített segéd tanfelügyelői állások betöltésére most foganatosította a kinevezéseket. A kinevezettek közt szerepel *Szentkereszty* Tivadar nagyváradi római katolikus tanító is, akit Ungvármegyébe nevezett ki a miniszter Biharmegyéből. *Izsópallagáról Karásson* József állami igazgató tanítót pedig biharmegyei segéd tanfelügyelőnek nevezte ki.

* **Esküvő** Tegnap délelőtt vezette oltárhoz *Vucskits* Jenő nagyváradi áll. főreáliskolai tanár *Weissman* Erzsikét, Boncompagni herceg magyarországi uradalmi intézőjének hájos és nagyműveltségű leányát. Az esküvő Kiszálláson, Szabadka mellett volt s a szertartást a vőlegény rokona, dr. *Vucskits* Gyula esperesplébános végezte, aki mélyen átérzett beszédet intézett az ifju párhoz. *Vucskits* Jenőt, aki rövid nagyváradi tartózkodása alatt is általános szeretetet vívott ki magának, esküvője alkalmával sokan üdvözölték Nagyváradról is.

* **Lopással gyanúsított beostülő.** Igen érdekes eset foglalkoztatja most a nagyszalontai bíróságot és csendőrséget. Nagyszalontán ugyanis csödbe jutott *Murai* és *Fehér* kereskedő cég. A csödben L. S. volt megbízva a becsléssel, amit foganatosított is. A csödbe jutott kereskedőknek feltűnt,

hogy az árukból nap nap után tűnnek el bizonyos dolgok. Kutatni kezdtek az ügyben s ekkor a lopott árukat meg is találták. A becsüs ellen tettek feljelentést, mert a körülmények ellene vallottak. A csendőrség a becsüst le is tartóztatta, L. S. a kihallgatás alkalmával azt vallotta, hogy a kereskedők lopták az árukat, ez azonban nem nyert beigazolást. A becsüst egy éjszakai fogság után szabadlábra helyezték s a vizsgálatot megindították.

* **Baleset a hadapródiaskola épületénél.** Tegnap reggel 9 óra tájban a honvédhadapród iskolánál, hol a III. emeleten nagyobb átalakításokat végeznek s a kibontott téglát meredek csuszátón eresztik le a földszintre. Egyik ilyen csuszátóból két izben kipattant egy-egy tégladarab s az ott foglalatostkodó munkások közül *Vasadi György* és *Gabarecski Ferenc* nevű munkást fején megsértett. Mindkét sérültet a mentők a Biharmegyei kórházba szállították. Sérülésük 1—2 hetet vesz igénybe. Az átalakítási munkálatokat *Valla József*-féle budapesti részvénytársaság végezi *Hengel Andor* főpallér vezetése alatt. A vizsgálat meglett indítva annak megállapítása végett, hogy terhel-e valakit gondatlanság.

* **A kasszirnő tolvaja.** Tegnap éjjel Nagy Imre váncsodi illetőségű vasuti pályamunkás özv. Nagy Mártonnénak *Kossuth* Lajos-utcán levő cukrászdájában mulatott. Mulatozás közben *Tripolszki* *Márika* kasszirnőnek egy ridikülljét, melyben 8 koronát tartalmazó kis pénztárca volt — ellopott s aztán megszökött. A kasszirnő észrevette a lopást s a vasuti alkalmazott után sietett. A kedves emlékekkel távozni akaró Nagy Imrét az indóháznál utól is érte s az előhívott rendőrrel bekísértette a rendőrségre, hol Nagy Imre tettét beismerte. A pénztárcát és pénzt megtalálták nála.

* **A budapesti gázgyári sztrájk.** A Tisza Kálmán-teren ostromállapot van. Hajnalban nagyobb munkáscsoport sajonvva, kiabálva ment arra. Ennek következtében a gyárat rendőrökkel vették körül, 25 lépésnyi távolságban két-két lovas és két-két gyalogos rendőr cirkál. A rendőrök fölött az éjjel *Schön Győző* rendőrfelügyelő parancsnokoskodott, reggel 8 óra óta esti 8 óráig *Volkenberg* Gyula rendőrfelügyelő teljesít szolgálatot. A kapuknál, a gyárudvaron, a téren katonák vannak. A munkát teljesítő műszaki katonákról nem látszik, hogy katonák. Az egyenruhát levetették és így dolgoznak. — Vidáman vannak, mert minden jóval ellátják őket. Az újpesti gyárban szintén műszaki katonák végzik a munkát. A munka rendbe folyik. A budai gyárban katonák őrszete alatt a munkások dolgoznak. Ez az egyetlen gázgyár, melyben a munkások megmaradtak. Itt *Benicsky* Tamás rendőrfelügyelő ügyel a rendre.

* **Csőd.** Hant Hermann kereskedő ellen csödböt rendelt el a csödbíróság. Csödgondnokul dr. *Szokoly* Tamást és helyettesül dr. *Krüger* Jenőt nevezte ki a bíróság. A bejelentések határnapja augusztus 14 s a felszámolás; határidő augusztus 25.

* **Öngyilkosság.** Csökmő község egyik idősebb gazdája *Nagy T. József* tegnap felakasztotta magát, mire az öreg ember tettét észre vették Nagy már megvált halva.

* **A kámara értesítése.** A temesvári cs. és kir. 7 hadtest hadbiztossága a különböző állomásokon elhelyezett katonai csapatok 1908—1909 évi terménybeli szükségleteinek és pedig a temesvári élelmezési raktár részére szükséges az aradi élelmezési raktár részére szükséges 1130 q buza, 12550 q rozs és 19060 q zab, a szegedi élelmezési raktár ré-

részére szükséges 930 q buza, 8010 q rozs és 17040 q zab, a nagyváradai élelmezési raktár részére szükséges 680 q buza, 6270 q rozs és 15750 q zab szállítások biztosítására pályázatot hirdet. A pályázatra vonatkozó részletes feltételek a kamarai irodában a hivatalos órákban d. u. 2 óráig megtudhatók. Nagyvárad, 1908. június hó 30. A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara: *Huzella Gyula* kir. keresk. tanelnök. Dr. *Sarkadi Lajos* titkár.

* **Megmarta a veszett macska.** Székelyhídi tudósítónk jelenti, hogy ott Kintli Ferencz 6 éves Mária nevű leányát egy macska megmarta. Az állatorvos a macskán veszettséget konstatait. A gyermeket felszállították a Pasteur-intézetbe.

* **Megszökött kereskedők.** A budapesti Herceg testvérek ásványvízkereskedő cég tulajdonosai Herceg Márton és Sándor megszöktek Budapestről. A megszökött kereskedőkről ugyanis kiderült, hogy az ásványvizet legfőképpen a Salvátor vizet hamisítják. Közönséges Duna vizet árusítottak szénsavval telítve. A manipuláció köztudomású lett s a büntetés-től való félelmükben a hamisítók megszöktek. A kereskedők biharmegyei, nagyszalontai származású emberek, kiknek szülei jelenleg is kereskedők Nagyszalontán. A megszökött testvérek Budapestről állítólag Nagyszalontára mentek, ahol két napig tartózkodtak. Hogy jelenleg hol vannak nem lehet tudni, a rendőrség országszerte keresi őket.

* **Uszoda a Püspök fürdőben.** A Püspök fürdő jelenlegi látogatottsága mutatja, hogy a közönség pártolását miként lehet biztosítani. Mióta Kernács János bérlő vette át a Püspök-fürdőt, évről-évre mindjobban emelkedik ezen pompás gyógyfürdő látogatottsága. Igaz, hogy minden évben gondoskodik Kernács János valami újabb célszerű berendezésről, ami a fürdő vendégek kényelmére, előnyére szolgál. Pár nap múlva megnyílik a pompás uszoda, aminő csak a leghíresebb gyógyfürdőkben van. A legelőkelőbb közönség előszeretettel látogatja a híres gyógyhelyet, ahol mindazon kényelmet megtalálja, amit a világfürdőkben sokkal drágábban fizet meg. De megtalálja a kitűnő konyhát és pompás italokat, amelyről Kernács hírnevét oly messze ismerik. A legjobb nyári mulatságok a Püspök-fürdőben tartattak ez évben is. Három majális, a jogászbál, amelyről még soká fognak beszélni, a 30 éves találkozók a táblabírák bucsuestélye, mind a Püspök-fürdő mesés szépségű parkjában és gyógytermében folytak le s jelenleg az összes szobákat előkelő közönség tartja megszállva. A mostani fürdővendégek közül közöljük a következőket:

Molnár Matild áll. tanítónő Sándorfalva Penkert Mihály és neje takp. igazgató Székelyhid, Dr. Vámos Andor és családja orvos Székelyhid, Bibó Lambert és neje magánzó Bpest, Jung Ferenczné nagykereskedő neje és leánya Erzsike Nagyvárad, Bárány Szentkeresztly Zsigmond kir. táblai elnök Nagyvárad, Vaday Lenke Diószeg, Liptay Károly és családja hírlapíró Nagyvárad, Szerényi Gábor és neje nyug. főszolgabíró Budapest, Spiro Emil és családja máv. felügyelő Kolozsvár, Laczkovits Antalné és leánya Budapest, Cseresnyés Emil és családja csendőr százados Kolozsvár, Széles Károly és családja pénzügyigazgató tisztviselő Nagyvárad, Dr. Paczauer Mór és neje orvos Nagyvárad, Politzer Simon fakereskedő Belényes, Szűcs Géza és családja városi főszámvevő Nagyvárad, Kupferman Náthán magánzó Nagyvárad, Visegrádi Ferencz technikus Budapest Deutch Szidorné és leánya Nagyvárad, Özv. Horváth Ferenczné Nagyvárad, Kontsek Károly

és neje kath. főmérnök Nagyvárad, Özv. Kádebó Kálmáné magánzó Talpas, Kovács Mózesné Szilágy-Somlyó, Balázs Zsuzsika Szilágy-Somlyó, Erdélyi Iluska Szilágy-Somlyó, Lóvi József földbirt. Tulka, Lindenfeld N. és neje földbirtokos Nyiradony, Ajtay Gyuláné kereskedő neje Nagyvárad, Özv. Schrauz Lajosné Debrecen, Germantsz Halerné Styezec-Galicia, Kóti Pál földbirtokos Hódmezővásárhely, Bene János és családja földbirtokos Földes, Kardos József és családja földbirtokos H. Szorát, Özv. Garnay Sándorné földbirtokos Érkörtvélyes, Molnár József és családja ret. lelkész Értarcsa, Vincze Béláné jegyző neje Értarcsa, Domján Sándorné tanító neje Értarcsa, Kiss Valérné g. k. lelkész neje Értarcsa, Mandel Béla és neje Nagyvárad, Mandel Ferenc nyomdász Tenke, Lovassy Mátyás ny. adóellenőr Szabadka, Özv. Körtvélyessi Istvánné földbirtokos Szabadka, Vincze Viki földbirtokos Szabadka, Havrán János és neje Szalonta, Heller Izsák és családja bankigazgató Sz.-Kraszna, Özv. Gottfried Józsefné kereskedő B.-Ujfalu, Klein Lajosné kávé neje Nagyvárad, Gyökere Károlyné H.-Szoboszló, Gulácsy Lajos földbirtokos Csokaly, Politzer Márton és neje magánzó Nagyvárad, Kohn Ignácné Szeghalom, Weisz Salamonné Szalonta, Kántor Istvánné Nagyvárad.

Van szerencsénk értesíteni, hogy Pethő Zsigmond ur cégünkkel barátságos uton kilépett, miéért is ezertul cégünk nevében csak Máthé István és Tótsál Vilmos cégtársak vannak feljogosítva megrendeléseket vagy fizetéseket nevében elfogadni. Nagyrabcsútt üzletteleink további szives jóindulatát kérve, vagyunk kitűnő tisztelettel *Máthé István és Társai*, mázoló és lényező cég.

* **A Pannónia-étterme.** A Pannónia pompás kényelemmel berendezett, kedves, meghitt éttermének az új gazdája *Csipek Ferenc*, mindent elkövet arra, hogy a közönségnek irányában tanusított nagytoku bizalmát továbbra is kiérdemelje; Olcsó árak, pompás konyha, saját termései finom borok. Zóna reggeli. Minden este elsőrangú cigányzene hangversenyez.

* **Egy röplő sörshordó kaladjai** és egész örön kacagató, humoros felvétel, a világhírű *Pathé-gyár* pompás felvételei szórakoztatják a mulatnivágyó publikumot a *Nemzetiszálló* pompás kerthelyiségében, amely kitűnő levegője mellett szolid kiszolgálásáról és jó konyhájáról híres. A mozgófénykép előadások egész este tartanak, minden második nap új műsor. *Belépti-díj nincs.*

* **Uj vendéglő.** A volt «Kecskeméty-féle» vendéglőt — mely a vidékiek kedves találkozó helye *Stróbl János* vendéglős vette meg. Nagy nyári helyiségek. Kitűnő borok és frissen csapolt kőbányai sör hideg és meleg ételek állandóan kaphatók.

* **Akar Ön jó bort inni?** akkor sieszen *Paizs Béla* vendéglőjébe, ahol olcsó pénzért kitűnő konyhát, pompás borokat, szolid kiszolgálást s jéghideg finom sört talál s kellemesen eltöltheti üres óráit a rekkenő hőségben a nap izzó sugarai ellen édes menedéket nyújtó hűs kerthelyiség árnyas íái alatt.

x **MOLNAR H.** Bémer-téri cukrászdájában állandóan 2-szer naponta friss Mignon kávéhoz való sütemények és tea-sütemény kapható. Telefon 395.

x **Panama kalapok, nyári férfilingek és színes cipők REICHARD** áruházában olcsón lesznek árusítva.

* **Európa mozija.** Kies fekvésű, hegyi ósodas levegőjű kerthelyiségében a szolid kiszolgálásáról és pompás konyhájáról híres *Európa-szállónak* remek mozgófényképek, az *Apollo-mozgófénykép-színház* mesésen sikerült felvételei szórakoztatják a mulatni vágyó közönséget. A széles vetítő-vászon meglevenednek az orosz forradalom véres mozzanatait, az anarkisták, a forradalmárok bombáinak borzalmas pusztításai markáns, élethű színekkel perregnek be előttünk, majd a kacagató bohózatok és a legaktuálisabb, legújabb párisi felvételek szórakoztatják a publikumot. *Belépti-díj nincs.*

Szolid kiszolgálás. Igen olcsó árak. A zenét *Varga Stefi* teljes zenekara szolgáltatja.

TANÜGY.

Rajz- és kézügyességi kiállítás.

A Biharvármegyei Általános Tanító-Egyesület ma, szombaton a közs. polgári fiúiskola I. emeletének összes termeiben Szűts Izsó elnökelete alatt az elemi iskolák részére és ugyanakkor a biharmegyei ipariskolák részére is rajz- és kézügyességi kiállítást rendez. A kiállítás célja nem a kritika gyakorlása az egyes tanítók munkálkodása felett, hanem az, hogy az elemi iskolai rajz és kézügyességi oktatás eredményét általánosságban és szemléltető módon okulás céljából bemutassa, hogy az új miniszteri tanterv esetleges hiányait feltárja s hogy a gyűlésen megjelenő tanítók önképzését gyakorlati módon is előmozdítsa. Az egyesület különben terve vette a nagy gyakorlati haszonnal járó kiállítás minden évben való megismétlését. A kiállításra ez uton hívja meg az Egyesület elnöksége az iskolaszéki tagokat s a tanügy barátait.

TÁVIRATOK.

Kegyelem Potoczky gyilkosának.

Lemberg, július 2. A törvényszék a halálra ítélt *Siczinszky Mirosláv* érdekében értekezletet tartott, melyen elhatározták, hogy a gyilkos ügyében kegyelmi kérvényt nyújtanak be a királyhoz. Hír szerint a meggyilkolt kormányzó özvegye is hozzájárul a kegyelem kérvényhez, sőt ő maga egy hasonló szellemű külön kérvényt is fog ő Felsője elé nyújtani.

Felosztatott játékházak.

Osztende, július 2. Az itteni játékházakat a hatóság bezáratta, s az igazgatót szigorúan megbüntette. A játékházak bezárása folytán 500 ember lett megfosztva kenyérkeresetétől. A munkások tüntettek a hatóság ellen.

Megdobálták a spanyol infánsnőt.

Budapest, jul. 2. Egy kurta, Párison át Madridból jött távirat jelenti, hogy *Mária Terézia* infánsnőt, aki automobilján sétakocsizást tett, a tömeg kövekkel dobálta meg.

A közpör elől csak nehezen tudott védekezni az infánsnő. Az automobil eszeveszeten rohant, azonban a söfört mégis annyira megdobálták, hogy a lábán súlyosan megsebesült.

A perzsa forradalom.

Berlin, július 2. Liakov orosz közkeze-des, kit a sah a város kormányzójává nevezett ki, tevékenységével, mint a város egyetlen ura, még arra is kiterjeszti, hogy rendeleteket ad ki az utcák tisztogatásáról, a kenyér és hus eladásáról és a bérkoesi állomásokról. Rendeletei a lakosságot nagyon elkeserítik. Hire jár, hogy a kozák dandár létszámát 25,000 emberrel akarják emelni, aminek a költségeit a liszt és cukoradóból fedezik. Jellemző, hogy Oroszország az adó felemeléséhez beleegyezését már előre megadta.

IRODALOM.

Benedek Elek tankönyve a magyar nemzet történetéről.

Apponyi miniszter megbízásából Benedek Elek tankönyvet írt az elemi iskolák V. VI. osztálya részére, melyben irodalmi hangon mondja el a magyar nemzet történetét és mintaképp szolgálja annak, miképpen kell ezt a legszebb és legfontosabb tananyagot megismertetni és egyidejűleg kedvelté is tenni. A könyv a valóságos tankönyv minden kellékével rendelkezik, de amellet kimagasló irodalmi alkotás is, melyet csak akkor tudunk valódi értéke szerint megbecsülni, ha annak megleghangu, színes előadását olvasva, magunk is Benedek Elek elbeszélése fonálán merülünk bele a hazai történetbe. Igen helyes dolognak tartjuk, hogy ezuttal vérbeli íróember szentelte tollát a tankönyvirás eme ágazatának, amit Benedek Eleknek annál kevésbé kell restelnie, mert tudvalevő, hogy Franciaországban volt miniszterek is foglalkoztak már elemi iskolai tankönyvek írásával.

Benedek Elek elemi iskolai története terjedelmének csekélyisége mellett is irodalmi eseményszámba megy és Apponyinak kitűnő gyakorlati érzékére vall, hogy ezt a könyvet nemzetiségi nyelveinkre: oláh, német, szerb és tót nyelvre is lefordította és gondoskodik arról, hogy magyar-oláh, magyar-német, magyar-szerb és magyar-tót nyelvű kiadások megjelenése által a nemzetiségi tanulók ilyen elfogulatlan szempontból megírt, szép nyelvezetű könyvből tanulhassák hazánk történetét.

Ez a könyv nemcsak magyar hazánkat, hanem nyelvünket is meg fogja szeretetni a gyermekvilággal és így nagy nemzeti és kulturális hivatást fog teljesíteni. A könyvet az Atheneum adta ki, ára 80 fillér.

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzsde.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, július 2.

Osztrák hitelrészvény	—	—	681.26
Magyar hitelrészvény	—	—	748.—
Lezámlító bank	—	—	743.75
Rimamurányi	—	—	561.50
Osztrák m. államvasuti részv.	—	—	692.25
Közuti vasút	—	—	552.—
Városi villamos vasút	—	—	269.—

A gabonatőzsde határidői.

— Délután 4 órakor. —

Budapest, július 2

Buza május	50 kilogrammonként	11.60
Buza okt.	—	10.38
Rozs okt.	—	8.96
Zab májusra	—	—
Zab okt.	—	7.04
Tengeri máj. 1908.	—	6.85
Tengeri jul.	—	6.69

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1908. július 2.	
Magyar arany járadék 4. száz.	111.50
Magyar koronajáradék 4. száz.	93.25
Magyar koronajáradék	82.75
Magyar földterherment. kötvény 4. sz.	93.50

Horvát-szlavon földterherment. kötvény	94.50
Magyar nyerevény sorsjegy kölcsön	136.—
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy kölcsön	145.—
Osztrák járadék papírban	97.25
Osztrák járadék ezüstben	99.—
Osztrák járadék aranyban	116.50
Osztrák korona járadék	97.50
1860. osztr. államsorsjegyek	150.25
Osztrák magyar bankrészvény	1730.—
Magyar hitelbank-részvény	748.—
Osztrák hitelbank-részvény	631.50
Magyar hitelrészvény	689.50
London vista	240.—
Páris vista	95.50
20 márkás arany	23.51
20 frankos (Napoleon) —	19.09
Német birodalmi márka	117.62

A gabonatermelők figyelmébe. A korán beköszöntött aratással egyidejűleg a gabonavár is megkezdődött már. Ebből az alkalomból a rendőrség újból figyelmezteti a környékbeli lakosságot (termelőket) és erre egyébként hirdetések útján is felhívja, mindenki figyelmét, hogy gabonát a vámnál vagy utcákon eladni, vagy venni tilos s hogy a termelő csak olyan alkuszának adjon el gabonát, akinek hatóságilag kiállított alkuszjegye van s végül, hogy a gazdaközönség saját érdekéből jár el helyesen, ha gabonáját a teljesen megbízható vásári városi mázsán lemázsáltatja. — Egyébiránt a ker. r. biztosok az állandó ellenőrzésre szigorú utasítást kaptak.

REGÉNYCSARNOK.

TÉVUTON.

Regény.

Írta:

ALESSANDRO SCARPA.

(Folytatás.)

(77)

X.

Ked, hét órakor este, a templom-romokban, a Metella- emlékekkel szemben, — így hangzott a megegyezés.

Hat óra után, a három ur, Sterzl és két tanuja elindultak. A sötét görbe utcákon végig, a Palatinus és a Coliseum mellett elbogarogott a kocsi, a Konstantin kapu át a Via Appiába, egyre tovább a szilrke falak között, melyek fölött barátság omladékok és magas setét cnpusfák intettek feljök.

A falak tündezni kezdtek, buja kuszó növényektől befutott bokrok szegélyezték az utat. Édes szomorúan, mérges virágvarázsának egész kájával, mely mint egy vad lázálom minden tavasszal fel szokta eleveníteni pusztá egyhanguságát, terült el előtük a campagna zöld szőnyege,

Sterzl némánült tanuival szemben a kocsi előli padján. Nem igyekezett különös contenancet mutatni. Igen bátor férfiak gyakran egykedvűen, de ritkán állnak könnyelműen szembe a halállal.

A halál mégis csak nagy ur, kinek tisztelettel tartozunk!

Valami nyomta őt; de a két ur, ki nem csak jellemét, de a párbajt kísérő körülményeket is ismerték, tudták, hogy ez a valami nem az ő sorsával áll összefüggésben.

Nem! — A szerencsétlenség, mit egyedül ő idézett elő határtalan indulatossága által, nem ment ki fejéből. Arra, hogy a megmondhatatlanságok és esetlegek egész láncolata által kiderőszakolt eljegyzés alig ha vezethetett volna harmónikus házasságra, arra nem gondolt. Sempály hibáiról merleletkezett. Csak egyett

tudott: hogy nővére a holdat megkaphatta volna és hogy ő, csakis ő rabolta el őt e mesebeli boldogságot.

Csodás illat öntölte az orchideákból, a viruló bokrokból, eltöltve a langy esti léget s a setéten maga elé merengő férfi lelkébe be-csempészve az édes ifjúkori emlékeket. Eszébe jutott a nagy, elhanyagolt gyümölcsös. Alinakában, egy májési reggelen, mielőtt a Theresiánumba lépett volna. A vén almafák rózsás virágdiszban álltak. A pillangók a levegőben ringatóztak s az első netelejtsek kék szemekkel néztek a kertet átszelő kis patak partjáról feléje. A földből, a fákról, a virágokból épp úgy szállt fel az illat, mint ma; és Zinka, ki még kicsi kis baba volt, oda szaladt hozzá és fontoskodva gagyogta:

— Ugye, Cecil, az Uristera az ég kapuját nyitva feledte, azért van olyan jó szag!

Kis fehér köntnykét viselt és hosszú arany fűrtel voltak, és oly kedvesen kapaszkodott nagy fivérébe, azokkal a kicsi ujjakkal. Es ő, Cecil, felkapta és felelt neki: Igen Zini, az Uristera nyitva feledte az ég kapuját és te kis angyalom, kiosontál onnan! Ó, azok a csodálkozó nagy szemek, melyekkel rábámult!

Zini mindig kedveuce volt: atyja még halálos ágyán lelkére kötötte a gyermeket és most... »szegény kis pillangó!« — sutogó halkán.

— Ne kimélje tulságosan! — kiáltott egy erős férfihang. Crespigny volt, ki ifjúkori álmaiból felriasztá. — Ne kimélje tulságosan. Minden ön mellett szól, gyakorlottsága, ügyessége és ereje! De Sempály — jól ismerem a vívó tehetségét — rüdkivül veszedelmes tulajdonsággal bír — kiszámíthatatlan!

Sterzl hátra nézett — ott emelkedett ég felé a Metella emlék — utjok célja.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.

Dr. DÖRI FERENCZ
június és augusztusban csak

:: d. e. 9-től 1-ig rendel. ::

Természetes alkólikus

KRONDORFI
SAVANYÚVIZ

kiváló nyálkaoldó és huyghajtó gyógyhatásu,

Különlegesség gége, gyomor, vese, hólyag

tűdő, rekedtség, köhögés

köszvény és bélbetegségeknel.

Bor és Pezsgőhöz legjobb ital. x 307.1-50

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Junius Kérjük a folytatásokat is, hogy ha az egész együtt lesz, akkor oszthassuk be megfelelően, kívánságához képest, természetesen lehetőleg vasárnaponkint. Régóta várjuk a folytatásokat.

A szerkesztésért felelős

Dr. VUOSKICS GYULA.

41776. 7431—II—908.

Hirdetmény

a III. oszt. kereseti adó, bányaadó és nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyesületek adójára vonatkozó kiszámítási javaslatokat tartalmazó lajstromok közzététele és az adókiivetés körüli eljárás tárgyában.

Nagyvárad város I. kerületében levő III. oszt. ker. adó alá tartozó haszonhajtó foglalkozásokról szerkesztett és az adókiivető bizottság elé terjesztendő adókiiszámítási javaslatokat kitüntető lajstrom valamint nyilvános számadásra kötelezett vállalatok és egyesületek adójavaslátát kitüntető lajstrom 8 napra a község (város) házában a városi adóhivatal 20. sz. szobájában június 30. től július 7-ig közzemlére kitétetvén, azokat mindenki megtekintheti s az öt vagy másokat illető adójavaslatokra nézve észrevételeit megteheti; ezen észrevételek a fenti határidő alatt írásban a m. kir. pénzügyigazgatóság-nál, utóbb az adókiivető bizottságnál — melynek tárgyalásairól az adózók külön is tudósítottak — terjeszthetők elő. Az adótárgyalás a Tisza Kálmán-terti leányiskola II. o. tantermében július 8-án d. e. 8 órakor veszi kezdetét és a következő napokon befejezésig folytatattik.

Az adókiivető bizottság ülései nyilvánosnak lévén, ott minden adózó megjelenehetik. (l. 1883. XLIV. t.-cz. 24. §.)

Az adókiivető bizottság a kitűzött sorrend szerint megvizsgálja az adózók bevallását és a kir. pénzügyigazgatóság által készített adókiiszámítási javaslatokat s tekintettel az illető adózó vagy mások, vagy pedig a kincstári képviselő által tett észrevételekre s egyéb rendelkezésére álló adatokra, megállapítja minden egyes adóköteleseknek adóösszegét, azt még az ülés folyama alatt az illető adólajstromban bejegyezteti és ebbeli végzést kihirdeti.

Az adókiivető bizottság végzése kihirdetvén az érdekelt adóköteles félnek jogában áll az ülés folyama alatt élő szóval az iránt nyilatkozni, kívánja-e az ügyet és ha igen, mely indoknál fogva a felszólamlási bizottsághoz felebbezni.

Hason nyilatkozatra van jogosítva a jelenlevő adókötelesek bármelyike és pedig nemcsak a saját, hanem más adójára nézve is, ha a bizottság által hozott végső eredményben aránytalanságot vél behatározhatni, akár saját magára, akár másra kivetett adótételre nézve.

A felebbezés indokainak írásban kifejtésére a tárgyalásnál jelenlevő felebbezőnek a kihirdetésétől számított 8 napi határidő adatik.

Az adózó, aki az adókiivető bizottság ülésében, akkor, midőn adóügye tárgyalatott, jelen nem volt, a bizottság végzése elleni felebbezését az illető ülés folyama alatt megrovott adózók névjegyzékének a bizottság tárgyalásainak helyiségeül szolgáló ház kapujára való kifüggesztésétől számítva 15 nap alatt a pénzügyigazgatóságnál adhatja be.

Oly esetben, midőn az adókiivető bizottság a m. kir. pénzügyigazgatóság által javaslatba hozott adótétel felemelését határozta, erről az illető adózót, ha a határozat kihirdetésénél jelen nem lenne, írásbeli végzéssel külön értesíti oly hozzáadással, hogy ha a végzést felebbezni kívánja, az abbéli felszólamlás írásban a végzés kézbesítésétől számított 8 nap alatt az adóügyi előadónál vagy helyettesénél vérvény mellett benyújtható.

Ellenben azok az adózók, kik abban a községben (városban), melynek adólajstromában adójuk kivetett, nem laknak és az ülésben jelen nem voltak, a hozott határozatról írásban értesítettnek s felebbezéseiket a végzés vételétől számított 15 nap alatt nyújthatják be a pénzügyigazgatóságnál.

A felebbezés a kivetett adónak behajtását nem gátolja, amennyiben azonban a felebbezés tárgyát képező adóösszege, a múlt évre kivetettnél nagyobb, a felebbezés a két összeg közötti különbözetre nézve birtokon belül történhetik.

Az adóköteles fél a felszólamlási bizottságnak határozata ellen szóval — vagy írásban panaszt emelhet.

A panasz a felszólamlási bizottság határozatának kézbesítésétől számított 15 nap alatt a kir. pénzügyigazgatóságnál adandó be s felette a magyar kir. közigazgatási bíróság határoz.

A panasznak halasztó hatálya nincs (1883. évi XLIV. t.-c. 34. §.)

Kelt Nagyvárad, 1908. évi június 27-én.

Városi adóhivatal.

Fülöp István Európa szállodája.

Nagyvárad legkellemesebb látogatott, szórakozó helye. Most nyílt meg az Európa remek herthelyisége. Kitűnő egészséges hegyi levegő. Villamos megállóhely. Telefon. Naponta pompás elgánczene. A vendéglősnéját természetű, kitűnő borával, finom Dréher sörrrel szolgál a közönségnek. Elsőrendű konyha. A szoba árak igen mérsékelték. Az előkelően berendezett szállodát és a gyönyörű kerthelyiséget ajánljuk a közönség figyelmébe.

Közgazdasági Bank Részvénytársaság.**Felhívás.**

A közgazdasági bank r.-társaság 1908. május 10-én tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy alaptőkéjét 100,000 koronáról 2000 drb. új 200 kor. azaz kétszáz korona névértékű részvény kibocsátásával.

500,000

azaz ötszáz ezer koronára emeli fel s egyúttal a régi 100 drb. 1000 korona névértékű részvényeket 5000 drb. új egyenkint 200 azaz kétszáz korona névértékű részvénytől kicseréli.

A 2000 drb. új 200 kor. névértékű részvény kibocsátása a következő módokat mellett történik:

- 1) a részvényesek az új részvényre elővételi joggal bírnak.
- 2) az új részvényesek az 1909. évi üzleti jövedelemben, a régi részvényekkel egyenlő arányban részesednek.
- 3) a részvényesek elővételi jogukhoz való igényüket, részvényeiknek lebélyezés végett az intézet helyiségében való bemutatásával legkésőbb május hó 31-ig gyakorolhatják.
- 4) a részvények értékében a jegyzéskor 10 százalék azaz husz-husz korona és 3 kor. kiállítás és bélyegdíj fizetendő.
- 5) A fentmaradó 90 százalék, vagyis 180 kor. a következő részletekben és határidőre fizetendő be.

1908. június hó 1-én	30 korona
> július hó 1-én	20 >
> augusztus hó 1-én	30 >
> szeptember hó 1-én	20 >
> október hó 1-én	30 >
> november hó 1-én	20 >
> december hó 1-én	30 >
- 6) A befizetések után f. év végeig 5 százalékos kamattal lez megtérítve s a befizetések természetesen egy összegben, vagy nagyobb részletekben is teljesíthetők.

Közgazdasági Bank Részvénytársaság.**Kereskedők, gyárosok, vállalatok és iparosok szives figyelmébe!**

A villamos kocsijainkon levő **hirdetési helyek** bérbeadását mai naptól kezdve házilag fogjuk kezelni s így alkalmat adhatunk a t. érdekelteknek, hogy **hirdetéseiket igen mérsékelt évi, havi esetleg napi bérleti díj mellett, a legszembeötlőbb módon a közönség elé állítsák.**

A **hirdetések** kifüggesztésére 18 kocsik van berendezve, mely kocsik naponként felváltva más-más vonalon vannak forgalomban.

Kifüggesztésre mindazon kartonra, vas, vagy falemezre nyomott vagy festett hirdetések elfogadtnak, melyeknek szövege vagy illusztrálása a közérkölcöt nem sérti.

Közelebbi részletes felvilágosítások az igazgatósági irodától nyerhetők.

A Nagyvárad Városi Vasút Igazgatósága.
Nagyvárad, Vár-tér 2. Telefon 24

70 év óta a SIRUP-PAGLIANO mint a legjobb és legbiztosabb hashajtószer sok ezer családnál eredményesen van bevezetve. Ezen Girolamo Pagliano florenzi tanár által feltalált és 1888. óta előállított vértisztítószer csak akkor valódi és eredményes, ha a gyártmány a törvényesen védett kék vignettával és Girolamo Pagliano tanár névalírásával van ellátva. Ezen különlegességek orvosi rendeltetése az ország minden jobb gyógyszerárában kaphatók. Orvosi rendelés szerint használva, megszüntetik a székrekedést és annak következményeit, mint vértelődés a fejbe stb., előmozdítják az anyagcserét és vértisztítóan hatnak bőrkiütések, közhvény, csusz (rheuma)-nál stb. Elismert szer étvágytalanság és az ülő foglalkozás egyéb következményei ellen. A «Girolamo Pagliano» készítmények folyékony szirupalakban és por alakban kaphatók. Megreedeések intézendők: Girolamo Pagliano tanár Florenz (A 48.) Via Pandolfini. Elismerő-leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség: Dr. F. Herzig, Wien, VII. (A 48.) Mariahilfstrasse 48. Gyógyszertárak főraktárként legelőnyösebb feltételek mellett kerestetnek.

M. kir. államvasutak üzletvezetősége Debrecenben.

Pályázati hirdetmény.

Nyirbogdány állomás felvételi épületének bővítésére és átalakítására ezennel nyilvános pályázatot hirdetünk, melyre a kellőleg kiállított és felbélyegzett ajánlatok legkésőbbben folyó évi július hó 17-én déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak debreceni üzletvezetőségének titkárságánál benyújthatók.

Később érkező ajánlatokat nem fogunk figyelembe venni.

A tervrajz a szerződési tervezet és a feltételek a magyar királyi államvasutak üzletvezetőségénél Debrecenben (Piac-utca, 18. sz. II. emelet 19. sz.) vagy a nyiregyházi osztály-mérnökségünk irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott az ajánlati szöveg és az ajánlati költségkiszámítás két koronáért megszerezhető.

Az ajánlatok borítékai a következő felírással látandók el:

»Ajánlat Nyirbogdány állomás felvételi épületének bővítésére és átalakítására.«

Bánatpénz fejében legkésőbbben f. évi július hó 16-án d. e. 11 óráig 800 azaz nyolcszáz korona teendő le készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban a debreceni üzletvezetőség gyűjtőpénztárában. A készpénzben befizetett bánatpénz után kamattal nem követhető.

Az értékpapírok a budapesti, illetve a bécsi tőzsdén jegyzett utolsó napi árfolyam szerint, de névértéküket meg nem haladható értékben fogadhatók el. Az üzletvezetőség fentartja magának az ajánlatok között a szabad választás jogait.

Debrecen, 1908. június hó.

Az üzletvezetőség.

Nyári vendéglő.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, miszerint az előnyösen ismert **Karger-féle vendéglőt átvettem** és megnyitottam.

Egyetlen vendéglő a hegy tövében.

Állandóan frissen csapolt kőbányai sörök, országos híru borok. — Hideg és meleg ételek.

Figyelmes kiszolgálás. — Tekepálya.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

Roskoványi László,
bérnök.

LÉVAI MÁRTON

könyvkötészet,

vonalzó-intézet

és üzleti könyvgyár

NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut (saját-ház.)

Aranyozó!

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **szalon és templom aranyozó műhelyemet Nagyvárad, Kossuth L. u 3. sz. Biharmegyei Takarékpénztár épületéből**

Rákóczi-ut (Fő-utca) 7. sz. az Orsolya szüzek új bérpalotájába helyeztem át.

Midőn ezt becses tudomására hozom mélyen tisztelt megrendelőimnek, legyen szabad megemlítenem, hogy elvállalok rajz szerint egyszerű kivittől a legdiszesebb kivittől; Oltárokat, szent sárokat, icon osztázkokat, templom berendezési részeket tatarozásokat. Továbbá szalon-butor, kávéház, torony-tetőzet, sirköbötük, tükör és kép keret aranyozását, azonkívül minden e szakmába vágó munkák készítését, javítását, valamint szobrok kijavítását, és festését.

Ezután is minden törekvéssel oda-fogok hatni, hogy nagyon tisztelt pártfogóimat és megrendelőimet megelégedésére szolgáljam ki és maradtam b. megerendelését kérve, kiváló tisztelettel

GYÓRY JÁNOS

szalon és templom aranyozó.

Kivánatra költségvetést készítek, vidékre saját költségemen utazok, hogy a felvállalható munkát megtekintsem.

294

„A világ közepéhez“ címzett kert-helyiségembe a

Vénusz mozgófénykép

előadásait ma vasárnap folyó hó 28 tól kezdve, minden este előadást tart.

:: Világhírű felvételek. ::

Szabad bemenet!!

Becsés pártfogást kér

Bethlen utca.

Paizs Béla

FOGAK

3 koronától feljebb; csapfog 5 korona és 8 korona, aránylag 16, 18, és 20 korona. Vállal minden e szakmába vágó munkát olcsó árban és jótállással

FOGMŰTEREM Nagyvárad, Rákóczi-ut 22.

Sebő Imre

könyv- és papirkereskedő
NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut.

Ajánlja a következő törvénykönyveket az érdeklődők szives figyelmébe:

A büntetőtörvények és a bünvádi perrendtartás kiegészítéséről és módosításáról szóló t.-c.

A végrehajtási eljárásról szóló 1881: LX. t.-c. módosítása és kiegészítése.

Az országos ügyvédi gyám- és nyugdíjintézetéről szóló törvénycikk.

A közegészségügy rendezéséről szóló 1876: XIV. t.-c. módosításáról.

A szeszdóról, valamint a szesztermeléssel együttesen készített sajtolt élesztő megadóztatásáról szóló t.-c.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Hosszas kísérletek után forgalomba hoztuk a

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa darabja 5 kor. 60 gyertyásé 5 kor. 50 fill.

Sima izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Mindennemű izzólámpa különlegességek, fénycépek és zárlámpák, ugyancsak 5 százalékkal kartell áron alól kaphatók.

Csillárok,

izzólámpák

állandóan nagy választékban kaphatók s a villamos telepen külön e célra épített nagy

csillár-raktárunkat

megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1. léőről 12 léőről minden nagyságban.

Elvállaljuk

villamos világitási

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Főszerező telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.